Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 101 (7662) | Нядзеля, 4 чэрвеня 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў ГАЗЕЦЕ:

Падрыхтуем для прамысловасці высокакваліфікаваныя кадры

У вызваленых раёнах рэспублікі разгарнулася вялікая плённая праца па аднаўленню гаспадаркі, разбуранай нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Адбудоўваюцца фабрыкі, заводы, прадпрыемствы чыгуначнага і воднага транспарта. Усё гэта суправаджаецца бесперапынным ростам радоў нашага рабочага класа. У калектывы прадпрыемстваў уліваюцца масы людзей, якія зусім не маюць вытворчага вопыту.

Дапамагчы ім набыць спецыяльнасць, навучыць беражліва адносіцца да інструменту, эканоміць матэрыялы, прывучыць да арганізаванай працы—задача кіраўнікоў прадпрыемстваў, комсамольскіх і профсаюзных арганізацый. Вялікая і пачэсная роля належыць у гэтай справе сістэме дзяржаўных працоўных рэзерваў. Стварэнне спецыяльных рамясловых вучылішчаў і школ фабрычна-заводскага навучання ў вызваленых раёнах з'явілася адным з першых мерапрыемстваў па падрыхтоўцы кадраў для прамысловасці.

У нашай рэспубліцы створана 17 школ фабрычна - заводскага навучання і 3 рамясловыя вучылішчы, у якіх рыхтуюцца кадры масавых кваліфікацый—цесляры, сталяры, штукатуры, кровельшчыкі, металісты, тэкстыльшчыкі. У недалёкім будучым прамысловыя прадпрыемствы атрымаюць 5.500 маладых рабочых.

Можна назваць школы і вучылішчы, дзе добра наладжан вытворчы працэс, дзе кіраўнікі школ і вучылішч, а таксама і дырэктары прадпрыемстваў, на базе якіх праходзіць навучанне, сур'ёзна аднесліся да такой важнай дзяржаўнай задачы ваеннага часу, як падрыхтоўка працоўных рэзерваў. Яшчэ задоўга да таго, як пачаўся набор, у школе № 4 (дырэктар тав. Бетанаў) прыняліся за падрыхтоўчыя работы. І калі прыбылі першыя вучні, школа гасцінна адчыніла ім дзверы—былі абсталяваны інтэрнат, сталовая, падрыхтаваны інструмент і матэрыялы. З першых-жа дзён пачаліся бесперабойныя заняткі. У школе больш 40 выдатнікаў, якія перайшлі ўжо на самастойную работу.

Вялікая роля майстра вытворчага навучання. Ён заклікан навучаць моладзь, прывіваць ёй навык стаханаўскай працы, уменне працаваць дысцыплінавана і прадукцыйна. Так імена і зразумеў сваю роль майстар цяслярскай справы школы № 4 тав. Вярбіцкі. Ён правільна арганізаваў навучанне сваіх выхаванцаў, з вялікім уменнем і любоўю перадае ім свой багаты вытворчы вопыт. Значная колькасць яго вучняў ужо самастойна выконвае розныя цяслярскія работы.

Не ўсюды, аднак, справа абстаіць так. Практыка, асабліва першы перыяд вытворчага навучання, які ў большасці школ і вучылішчаў ужо закончаны, з усёй пераканаўчасцю паказала, што ў радзе месц з падрыхтоўкай працоўных рэзерваў справа абстаіць надзвычай дрэнна. Ёсць дырэктары школ, вучылішчаў і прадпрыемстваў, якія нядбайна адносяцца да падрыхтоўкі кадраў, недаацэньваюць яе. Толькі гэтым можна тлумачыць той факт, што ў школе № 5, не гледзячы на тое, што яна арганізавана даўно, вытворчае навучанне па праграме яшчэ не пачата. Дырэктар базавага прадпрыемства тав. Калешка абыякава адносіцца да патрэб школы, не паклапаціўся аб тым, каб стварыць ёй неабходныя ўмовы. Школа не мае інструменту, абсталявання, вучні выкарыстоўваюцца на падсобных работах, ім не створаны належныя культурна-бытавыя ўмовы. Аб усім гэтым павінна было паклапаціцца базавае прадпрыемства, бо вучні школы—гэта-ж будучыя кадры завода. Нельга, безумоўна, знімаць адказнасці і з дырэктара школы тав. Кашкіна, які не праявіў дастаткова энергіі і настойлівасці ў справе наладжвання вытворчага навучання вучняў.

Можна прывесці рад прыкладаў, якія гавораць аб тым, як дрэнна арганізавана вучоба ў школах фабрычна-заводскага навучання і рамясловых вучылішчах. Ёсць выпадкі, калі школы не ўкамплектаваны майстрамі, кантынгентам вучняў, не маюць аб'ектаў для вытворчага навучання. Усё гэта дае падставу сказаць: работу школ фабрычна-заводскага навучання і рамясловых вучылішчаў трэба палепшыць карэнным чынам. Неабходна павысіць ролю майстра ў справе выхавання будучага папаўнення рабочага класа, разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва паміж вучнямі, палепшыць іх культурна-бытавыя ўмовы.

Вялікую ролю ў вырашэнні задач, якія стаяць перад школамі фабрычна-заводскага навучання і рамясловымі вучылішчамі, павінны адыграць комсамольскія арганізацыі. Іх абавязак—дапамагчы кіраўніцтву школ і вучылішчаў ліквідаваць недахопы, якія маюць месца, і дабіцца ўзорнай іх работы.

Ад Совецкага Інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 3 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 3 чэрвеня на паўночны захад і на поўнач ад горада ЯССЫ нашы войскі паспяхова адбівалі атакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка. Па ўдакладненых даных, у баях за 2 чэрвеня ў гэтым раёне нашымі войскамі знішчана 48 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 24 самалёты праціўніка.

На другіх участках фронта—без змен.

За 2 чэрвеня на ўсіх франтах у паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 37 самалётаў праціўніка.

* * *

На паўночны захад і на поўнач ад горада Яссы працягваліся жорсткія баі. Немцы ўзмацнілі сваю групіроўку танкавымі часцямі і бесперапынна атакавалі нашы пазіцыі. Совецкія войскі магутным агнём з усіх відаў зброі паспяхова адбівалі атакі праціўніка і нанеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы. Часці Н-скага злучэння на працягу дня знішчылі да палка нямецкай пяхоты, спалілі і падбілі 17 танкаў і самаходных гармат, 8 бронетранспарцёраў і 3 бронемашыны. У выніку паспяховых контратак захоплены палонныя і трафеі. Узяты ў палон камандзір роты 103 нямецкага матарызаванага палка паведаміў, што нямецка-румынскія войскі ў ходзе баёў нясуць цяжкія страты. У ротах 103 палка засталося па 10—15 чалавек. Астатнія забіты або паранены.

* * *

У раёне горада Яссы бесперапынна адбываюцца паветраныя баі. Раніцой шэсць нашых знішчальнікаў пад камандаваннем Героя Совецкага Саюза Гуляева сустрэлі 30 нямецкіх бамбардыроўшчыкаў, якія ішлі пад прыкрыццем знішчальнікаў. Нашы лётчыкі атакавалі праціўніка. Гуляеў зайшоў у хвост нямецкаму знішчальніку і першай-жа чаргой збіў яго. Выходзячы з атакі, тав. Гуляеў збіў яшчэ адзін самалёт праціўніка. У гэтым баю шэсць совецкіх лётчыкаў збілі 7 нямецкіх самалётаў. Усяго за час вайны Герой Совецкага Саюза Гуляеў знішчыў 50 самалётаў праціўніка.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Станіслаў рота пяхоты і шэсць танкаў праціўніка імкнуліся разведаць нашы пазіцыі. Наперадзе варожых разведчыкаў рухаліся 7 танкетак-тарпед, якія былі начынены выбуховымі матэрыяламі. Меткім агнём байцы Н-скага падраздзялення рассеялі нямецкіх разведчыкаў. Усе нямецкія танкеткі-тарпеды падарваліся на нашым мінным полі.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Віцебск група байцоў пад камандаваннем лейтэнанта Кузняцова правяла паспяховую разведку абароны праціўніка. Пад прыкрыццём артылерыйскага і мінамётнага агню нашы байцы ўварваліся ў нямецкія траншэі. У рукапашнай схватцы знішчана 40 гітлераўцаў. Захапіўшы палоннага і трафеі, разведчыкі вярнуліся ў сваю часць.

* * *

Група нямецкіх самалётаў у складзе 30 бамбардыроўшчыкаў і некалькіх знішчальнікаў спрабавала зрабіць налёт на нашы ваенныя аб'екты ў Нарўскім заліве. Совецкія знішчальнікі рассеялі самалёты праціўніка і не дапусцілі іх да цэлі. У паветраных баях збіта 5 нямецкіх самалётаў.

* * *

Партызанскі атрад імені Катоўскага, які дзейнічае ў Львоўскай вобласці, за два тыдні пусціў пад адкос 8 воінскіх эшалонаў праціўніка. За гэты-жа час партызаны знішчылі два нямецкія танкі, 4 грузавыя машыны з боепрыпасамі, 5 фурманак і знішчылі 30 гітлераўцаў. Група партызан з атрада, які дзейнічае ў Станіслаўскай вобласці, 14 мая кулямётным агнём абстраляла рухаючаеся па шасе падраздзяленне праціўніка. Забіта і паранена 28 нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Па Совецкаму Саюзу

У ДАПАМОГУ ДЗЕЦЯМ ФРАНТАВІКОЎ

Комсамольцы і моладзь Карэла-Фінскай рэспублікі сабралі звыш 200.000 рублёў у фонд дапамогі дзецям франтавікоў. У гэтым годзе ў рэспубліцы будуць працаваць 16 піонерскіх лагераў, многа дзіцячых пляцовак. На працягу лета тут адпачнуць каля 7.000 школьнікаў.

ВАЛЬФРАМ ЗВЫШ ПЛАНА

У дні вайны работнікі Ононскага волавакамбіната (Чыта), побач са сваёй асноўнай дзейнасцю — здабычай валавянага канцэнтрату, узяліся за распрацоўку вальфрамавых месцараджэнняў.

Калектыў камбіната на 35 дзён раней тэрміну закончыў поўгадавую праграму па здабычы вальфрама і абавязаўся да канца паўгоддзя даць значную колькасць металу звыш плана.

Добрую ініцыятыву праявілі калгаснікі Чэганаўскай сельгасарцелі імені XVII партз'езда Кінешэмскага раёна, Іванаўскай вобласці. Яны арганізавалі пры школе сталовую для дзяцей ваеннаслужачых.

НА ЗДЫМКУ: Дзеці франтавікоў вучні няпоўнай сярэдняй школы № 9 за абедам.

(Фотахроніка ТАСС).

ЖАНОЧЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ

Улічваючы спецыфічныя асаблівасці і патрэбы казахскай нацыянальнай школы, урад рэспублікі вырашыў арганізаваць у Алма-Ата жаночы педагагічны інстытут з фізіка-матэматычным, літаратурным і гістарычным факультэтамі. Вырашана таксама з новага навучальнага года адкрыць жаночае педагагічнае вучылішча са школьным і дашкольным аддзяленнямі. Новыя педагагічныя навучальныя ўстановы будуць мець добра абсталяваныя інтэрнаты. Усе студэнты будуць забяспечаны поўным пансіёнам.

УЗОРНЫ ПОЕЗД ХАРКАЎ — КІЕЎ

30 мая пайшоў у першы рэйс узорны пасажырскі поезд Харкаў—Кіеў. Састаў павёў адзін з лепшых машыністаў стары кадравік транспарта А. Шапавал.

У бліжэйшыя дні поўнасцю завяршыць сяўбу!

Гектары і цэнтнеры

Да 31 мая наша машына-трактарная станцыя выканала план веснавых трактарных работ на 117 процантаў. МТС заняла другое месца ў Магілеўскай вобласці. З кожным днём трактарысты нарашчваюць тэмпы працы. Днямі прыступаем да ворыва папараў.

З першых дзён усе нашы трактарысты і трактарысткі, механікі і аграномы пачалі актыўна спаборнічаць паміж сабой. Вынікі соцыялістычнага спаборніцтва ў трактарных брыгадах падводзіліся кожны вечар, а па МТС—кожную дэкаду. На нарадах выступалі перадавікі, дзяліліся сваім вопытам, а таксама глыбока аналізіравалі прычыны адставання асобных брыгад, трактарыстаў і дапамагалі ліквідаваць недахопы.

Першынство заваявалі другая і трэцяя брыгады, якімі кіруюць майстры трактарнай справы тт. Берастэнь і Савельеў. Брыгада Афанаса Берастэнь трыма калёснымі трактарамі ўзарала 365 гектараў пры плане 195. Многія трактарысты МТС удвое перавыканалі сваё заданне на сяўбе. Трактарыстка Ніна Арцюх зрабіла 185 гектараў, а Міхась Манчанка — 165, Ігнат Аўчыннікаў —160, Іван Пажарыцкі — 150 гектараў.

Сакрэт перадавікоў перш за ўсё заключаецца ў старанным тэхнічным доглядзе машын. Ніна Арцюх, Іван Пажарыцкі берагуць свае трактары, як танкісты свае баявыя машыны. Мы арганізавалі перасовачную майстэрню і забяспечылі яе бесперабойную работу. Механікі МТС Іван Ермакоў і Аляксей Хомчанка заўсёды ў трактарных брыгадах і на месцы аказваюць трактарыстам неабходную тэхнічную дапамогу.

Вельмі каштоўна тое, што нашы перадавікі не толькі самі старанна працуюць, але і ўсямерна дапамагаюць адстаючым таварышам, дабіваюцца агульнага ўздыму.

У нашай МТС працуе 46 маладых трактарыстаў, якія ў бягучым годзе ўпершыню селі за руль трактара. Вопытныя трактарысты паўсядзённа дапамагаюць ім, падказваюць шляхі вырашэння важнейшых задач. Дзякуючы гэтаму маладыя юнакі і дзяўчаты становяцца майстрамі сваёй справы. Антаніна Дзенісенка, Еўгенія Каленчанка, Васіль Філіпаў асвоілі тэхнічны догляд і кожны дзень перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

Вайна патрабуе ад усіх работнікаў соцыялістычнага земляробства напружання сіл і энергіі. Нашы людзі навучыліся дарыжыць кожнай хвілінай рабочага часу. Трактарысты заправляюць машыны непасрэдна ў баразне. Не прастайвае трактар і ў час абеду, напарнік замяняе старшага трактарыста. Бягучы рамонт перадавікі праводзяць пасля работы. Усё гэта дае нам дадатковыя гектары ўзаранай зямлі.

Калгаснікі зоны нашай МТС змагаюцца за высокі ваенны ўраджай. Многія брыгады і звенні рашылі атрымаць па 100 пудоў з гектара. Пачэснае месца тут належыць машына - трактарнай станцыі.

Зараз на палях калгаса нашай зоны зазеляненлі дружныя ўсходы ячменю, аўса, пшаніцы. Гэта—лепшая ацэнка старанпай работы нашых людзей. Дружныя ўсходы радуюць кожнага трактарыста і трактарыстку.

Васіль ЗАХАРАЎ,
дырэктар Прапойскай МТС.

Магілеўская вобласць.

Комсамольцы калгаса

У часе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы комсамольцы калгаса «Іскра», Краснапольскага раёна, сумесна з несаюзнай моладдзю, узялі пад свой кантроль усё цягло. Лепшых таварышоў з моладзі праўленне назначыла конюхамі. Моладзь дапамагла сабраць кармы і звезці іх у калгасную пуню. У кузні ішоў рамонт сельгасінвентара.

Настали доўгачаканыя дні выезду ў поле. Аб іх моладзь калгаса ўспамінае са здавальненнем.

Даша Раманава—лепшая комсамолка ў калгасе. Будучы брыгадзірам, яна разам з калгаснай моладдзю штодзённа працавала на ворыве, выконвала не менш двух норм. Першая закончыла сяўбу зернавых і бульбы.

Праўленне калгаса ўсюды адчувае дапамогу комсамольцаў. Аб іх гавораць, як аб лепшых калгасніках. Імі ганарацца старыя. Ні адна справа не праходзіць без актыўнага ўдзелу комсамольскай арганізацыі.

Ва ўсіх справах калгаса комсамольцы і моладзь—перадавікі. Яны брыгадзіры і звеннявыя, агітатары і чытчыкі. Комсамольская арганізацыя ўвесь час папаўняецца перадавой моладдзю. Толькі за апошні час у рады Ленінскага комсамола прынята 12 чалавек.

Днямі райком комсамола слухаў справаздачу сакратара арганізацыі Лізы Леончанка на бюро. Прысутнічалі дзесяткі сакратароў пярвічных комсамольскіх арганізацый раёна. Яны з выключнай увагай слухалі Лізу—сакратара перадавой комсамольскай арганізацыі—аб яе вялікай арганізацыйнай рабоце.

В. ЧУМАКОЎ.

Сеюць звыш плана

КРЫЧАЎ. (Наш кар.). Калгас «Чырвоны май» ва ўстаноўлены тэрмін выканаў дзяржаўны план сяўбы зернавых культур. Сяўба праведзена на высокім агратэхнічным узроўні. Каб даць Радзіме і фронту больш хлеба, калгаснікі сельгасарцелі працягваюць сяўбу. За апошнія дні імі засеяна звыш плана 20 гектараў зернавых. Сеюць звыш плана і другія калгасы раёна. Усяго па раёну засеяна каля 150 звышпланавых гектараў.

* * *

РЭЧЫЦА. (Наш кар.). Паспяхова выканаўшы план сяўбы яравых, калгас «Ленінскі шлях» (старшыня тав. Васілец) засеяў звыш плана 16 гектараў пшаніцы, ячменю і аўса. Калгаснікі сельгасарцелі наладзілі старанны догляд за пасевамі, полюць азімыя. Адначасова калгаснікі рыхтуюцца да сенаўборкі і ўборкі ўраджаю.

* * *

ВЕТКА. (Па тэлефону). Перадавыя калгасы раёна значна перавыканалі план сяўбы зернавых. Так, калгас імені Варашылава (старшыня тав. Крумкачоў), які за паспяховае правядзенне веснавой сяўбы занесен на рэспубліканскую Дошку гонару, засеяў звыш плана 80 гектараў. Звышпланавая сяўба таксама праводзіцца ў калгасах «Комунар», імені Максіма Горкага, «Барэц рэволюцыі».

Перадавікі сяўбы занесены на Дошку гонару

ЛОЕЎ, 3 чэрвеня. (БЕЛТА). Перадавыя калгасы раёна, перамагаючы цяжкасці першай вясны на вызваленай беларускай зямлі, паспяхова праводзяць сяўбу. Сельгасарцель «11 з'езд Советаў» план сяўбы каласавых выканала на 108, а ільну—на 100 процантаў і завяршае пасадку бульбы.

Перавыканалі пасеўныя планы каласавых калгасы «Чырвоная ніва», «Чырвоная зорка», «Пролетарый», «Чырвоная змена». Тут таксама завяршаецца сяўба ільну і бульбы, разгортваецца сяўба грэчкі, проса, гародніх культур.

Усе гэтыя калгасы занесены на раённую Дошку гонару.

* * *

КЛІМАВІЧЫ, 3 чэрвеня. (БЕЛТА). За паспяховае завяршэнне сяўбы зерпавых культур на раённую Дошку гонару занесены калгасы «Маяк рэволюцыі», імені 17 партз'езда і «Герой працы».

3.500 гектараў

ГОМЕЛЬ, 3 чэрвеня. (БЕЛТА). Аксамітнай зелянівай пакрыліся палі гомельскіх калгасаў. Цёплыя дажджы выклікалі хуткі рост пасеваў. Асабліва роўныя ўсходы ў калгасах Будакашалёўскага, Уваравіцкага, Веткаўскага і Гомельскага раёнаў. Гэтыя чатыры раёны першыя ў вобласці завяршылі сяўбу зернавых і засеялі звыш плана 3.500 гектараў.

Зараз на калгасных палях пачалася масавая прапалка. Адначасова парастаючымі тэмпамі ідзе пасадка бульбы. Калгасы Добрушскага і Свяцілавіцкага раёнаў выканалі дзяржаўны план пасадкі бульбы. Сельгасарцелі Рэчыцкага раёна першыя ў вобласці закончылі сяўбу ільну.

ПАДРЫЎНІК

У Валожынскай дзесяцігодцы да вайны займаўся юнак Л. Рагожын. Ён быў прылежны, старанны. Стройны, з залатымі кудрамі, гэты юнак больш за ўсё на свеце любіў кнігу. І настаўнікі і таварышы былі ўпэўнены, што дарога хлопца—гэта дарога навукі, ды і сам ён быў упэўнены ў гэтым. Тага, аб чым ён даведваўся ў класе, было яму мала, і вольны час ён праводзіў у бібліятэцы.

Але будзе няправільна сцвярджаць, што ўсе інтарэсы юнага Рагожына абмяжоўваліся кнігай. Лоўкі і вынослівы, ён яшчэ з шостага класа стаў фізкультурнікам, і ні адно спартыўнае спаборніцтва спачатку ў школе, а потым у Валожыне не абыходзілася без яго ўдзелу. Са сваім спартыўным гуртком Рагожын не раз выязджаў за межы роднага гарадка, ён пабываў у Мінску і Ленінградзе. Шырокая дарога ў жыццё прасціралася перад совецкім юнаком, і ён цвёрда і ўпэўнена ішоў па гэтай дарозе.

Ён перайшоў у восьмы клас. Толькі-толькі скончыліся іспыты. Цяпер можна са спакойнай душой рыхтавацца да летніх спартыўных мерапрыемстваў, і вольны час ён пачаў дзяліць паміж кнігай і спартыўнай пляцоўкай.

...Той раніцай над Валожынам праляцеў першы варожы самалёт, над горадам пачуліся выбухі зянітных снарадаў, першы раз узвыла сірэна і ў яе суровым голасе юнак пачуў кліч. Ён зразумеў, што ўсім яго марам і жаданням зараз прыдзецца прыняць другі выгляд і другі характар.

Рагожын уступіў у знішчальны атрад.

За яго плячыма была вінтоўка. Ён зразумеў, што толькі з ёю ён можа адстаяць свае права на жыццё. Юнак парашыў пайсці ў армію, але гэта мара 17-гадовага юнака не збылася.

У маі 1942 года ён стаў партызанам.

Ён прышоў у партызанскі атрад «За Совецкую Беларусь», не маючы ваеннай прафесіі. Але ён хацеў быць карысным удвое, утрое і таму з першых-жа дзён выбраў падрыўную справу. Тут-жа, у атрадзе, ён прайшоў курсы падрыўнікоў і адразу-ж пайшоў на баявую аперацыю.

Падрываць эшалоны ворага стала любімым заняткам юнага партызана.

Аднойчы ён зрабіў сапёрную засаду ў лесе. На міны, раскладзеныя ім, наехалі тры нямецкія веласіпедысты і ўзарваліся. У другі раз з групай такіх-жа смельчакоў, як і сам, арганізавалі напад на валожынскі фашысцкі гарнізон.

Валожын! Фашысты спалілі родны гарадок, закатавалі ў ім дзесяткі блізкіх людзей, і помста за разбураны дом, за гора бацькоў штурхала юнака на подвіг. Фашысты заселі ў Валожыне, агарадзілі сябе дзотамі і траншэямі, але і гэта не дапамагло.

Ноччу, адразу з некалькіх бакоў, ударылі партызаны па нямецкаму гарнізону Валожына, і раніцой гітлераўцы не далічылі ў сябе 60 чалавек.

Яшчэ нядаўна Рагожын хадзіў па валожынскіх вуліцах з кнігай у руках, а зараз для яго вуліцы сталі фронтам. І ён бязлітасны ў сваёй помсце за гарадок, дзе да вайны правёў столькі цудоўных дзён.

У другі раз камандаванне дало Рагожыну заданне—набыць баявую зброю. Ён чуў, што адной чыгуначнай майстэрні патрэбны слесар. У майстэрнях рамантавалі зброю. І ён пайшоў туды «на працу». Дзень Рагожын папрацаваў, прыглядзеўся, як след, а потым аднёс да партызан адзін кулямёт і 10 вінтовак.

У Рагожына была добра асвоеная прафесія падрыўніка. І гэтай прафесіі ён навучаў другіх. Смелы, вынослівы, упэўнены ў правасце сваёй справы, Рагожын заўсёды дзейнічаў напэўняка. Дапамагала яму тое, што ён дзейнічаў у тых месцах, якія добра ведаў з дзяцінства. І хоць ні адна баявая аперацыя не абыходзілася без рызыкі, для яго заўсёды было святам атрымаць баявое заданне.

Аднойчы Рагожын падарваў варожы эшалон і гэтым намнога гадзін затрымаў рух на чыгунцы. У другі раз ён падпаліў маёнтак, у якім было 1.000 пудоў зерня, падрыхтаванага немцамі для адпраўкі ў Германію.

Паслужны спіс партызана Рагожына поўны такіх спраў.

Нядаўна ў адной смелай баявой аперацыі комсамольца-падрыўніка Рагожына параніла ў нагу. Ён і паранены не пакінуў баявой аперацыі, пакуль не закончыў яе.

Рагожына даставілі ў ваенны шпіталь. Я гутарыў з ім у палаце. Папраўляючы свае залацістыя валасы, юнак з Валожына марыць аб адным:

— Залечаць мне ўрачы нагу, і тады зноў вазьмуся за падрыўную справу. Партызанская барацьба многае дала мне. Прыдзе час—і з партызанскім запалам вазьмуся за вучобу і за працу. А цяпер трэба ваяваць.

Е. САДОЎСКІ.

Індывідуальнае навучанне маладых рабочых

На прамысловыя прадпрыемствы вызваленых раёнаў Беларусі прышла значная колькасць моладзі, якая раней нават не бачыла варштата. Дапамагчы маладым рабочым авалодаць спецыяльнасцю, навучыць іх беражліва адносіцца да свайго варштата — задача кіраўнікоў прадпрыемстваў, партыйных і комсамольскіх арганізацый.

Адной з крыніц росту прадукцыйнасці працы з'яўляецца павышэнне кваліфікацыі, падрыхтоўка кваліфікаваных кадраў ва ўмовах самаго-ж прадпрыемства. Побач з курсамі тэхмінімума і курсамі павышэння кваліфікацыі вялікае значэнне мае індывідуальнае шэфства кадравых рабочых над павічкамі. Трэба толькі, каб вытворчае навучанне спалучалася з тэарэтычным.

Факты гавораць, што там, дзе гэтаму пытанню надалі належную ўвагу, аднесліся да справы сур'ёзна, там і справы нядрэнныя. На заводзе, дзе дырэктарам тав. Калешка, індывідуальным метадам абучаны 73 маладыя рабочыя. Цесляроў, напрыклад, падрыхтавана тут 21 чалавек, сталяроў — 12, каменшчыкаў — 5, бляхароў — 6. Старыя майстры тт. Крупадзёраў, Агароднікаў, Бялоў і Саўчанка навучылі ў красавіку кожны не менш 4—5 маладых рабочых і зараз працягваюць навучанне новых. Член комсамольска-маладзёжнай брыгады тав. Сергіенка—вучань каваля Саўчанкі — вельмі ўдзячны свайму настаўніку за яго вучобу. Да вайны Сергіенка вучыўся ў школе, тады ён не ведаў, як трымаць малаток і напільнік. Стары каваль навучыў яго не толькі трымаць малаток і іншы інструмент, але і як яго рабіць. Сергіенка і другія члёны комсамольска-маладзёжнай брыгады завода авалодалі спецыяльнасцю слесараў-інструментальшчыкаў. Гэта дало магчымасць вызваліць ад работы ў брыгадзе 3-х чалавек, якія зараз працуюць на іншых участках. Маладыя слесары добра спраўляюцца з работай, ушчыльнілі свой працоўны дзень, за першыя дзве дэкады мая выканалі план на 115 процантаў.

На заводзе «Рухавік рэволюцыі» пад кіраўніцтвам вопытнага майстра-мадэльшчыка тав. Яшкіна навучаюцца 8 маладых рабочых. Нядрэнна паладжана індывідуальнае навучанне маладых рабочых на Новабеліцкім хлебазаводзе, у торфарцелі «Светлы калодзеж».

Трэба ўказаць на недапушчальныя адносіны да навучання рабочых-навічкоў на прадпрыемствах, дзе дырэктарамі тт. Фёдараў і Гузераў. Пытаннем арганізацыі тэхнічнай вучобы кіраўнікі прадпрыемстваў зусім не займаюцца, не гледзячы на тое, што большасць рабочых завода — моладзь.

На гэтых прадпрыемствах толькі гавораць аб тэхнічным навучанні. Гавораць амаль на ўсіх тэхнічных нарадах, але далей размоў справа не ідзе. А комсамольскія арганізацыі таксама праходзяць міма гэтага важнага пытання.

Далёка не выкарыстаны магчымасці па навучанню маладых рабочых на заводзе, дзе дырэктарам тав. Серыкаў. Вучняў часта скарыстоўваюць як падсобную сілу. Маюць месца выпадкі, калі вучню, які асвоіў тую або іншую прафесію, доўга не прысвайваецца разрад. Гэтым зніжаецца зацікаўленасць у авалоданні прафесіяй.

Магчымасці для падрыхтоўкі кадраў і павышэння іх кваліфікацыі ў нас ёсць вялікія. Неабходна толькі да гэтай важнейшай справы аднесціся з усёй сур'ёзнасцю. Трэба памятаць, што прадуманая сістэма падрыхтоўкі кадраў на кожным прадпрыемстве дасць магчымасць хутчэй аднавіць нашы фабрыкі і заводы і пачаць даваць прадукцыю фронту і краіне. Індывідуальнае навучанне маладых рабочых, шэфства кадравікоў над навічкамі павінна стаць у цэнтры ўвагі комсамольскіх арганізацый прадпрыемстваў, райкомаў і гаркомаў ЛКСМБ.

І. МУХЛЯ,
Загадчык аддзела рабочай моладзі ЦК ЛКСМБ.

У КУЗБАСЕ

Лепшы на шахце імені Варашылава трэста «Пракоп'еўсквугаль» 15-ы ўчастак выдаў у першым квартале 12.160 тон вугалю звыш плана. 3 іх 10.000 тон здабыла стаханаўская брыгада забойшчыка В. М. Баранава, узнагароджанага ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Свае абавязацельства даць у красавіку 1.000 тон вугалю ўчастак выканаў датэрмінова.

НА ЗДЫМКУ: Брыгадзір забойшчыкаў ордэнаносец В. М. Баранаў. (Фотахроніка ТАСС).

ПЯРШЫНЕЦ АДНАЎЛЕННЯ ЭНЕРГЕТЫКІ

У перадмайскім соцыялістычным спаборніцтве калектыў электрастанцыі ўзяў на сябе абавязацельства — закончыць мантаж катла № 1 і дапаможнага абсталявання да 1 чэрвеня 1944 года. У адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна было ўзята дадатковае абавязацельства — мантаж катла закончыць датэрмінова. Свае слова калектыў стрымаў. Кацёл № 1 мантажом закончан 28 мая і пастаўлен на сушку.

Над выкананнем гэтай работы, вельмі цяжкай і вялікай па аб'ёму, выдатна папрацавалі: брыгада слесараў тав. Дурнева, якая выканала норму на 132 проценты, брыгада тав. Кір'янчык, якая выканала заданне па мантажу топак на 134 проценты, брыгада абмуроўшчыкаў (брыгадзір тав. Белаў), якая дала 124 проценты плана, брыгада механічнай майстэрні (брыгадзір тав. Бетакоў)—111 процантаў.

Соцыялістычныя адносіны да працы паказалі майстры — па абмуроўцы тав. Тамашоў і па топках тав. Серабракоў. Вялікую работу па забеспячэнню неабходнымі матэрыяламі і кіраўніцтву на месцы правёў начальнік тэхнічнага аддзела Белэнергамантажа тав. Малін.

Кацёл № 1 уваходзіць у строй дзеючых. Электрычная энергія па запава змантыраванай сетцы пойдзе на патрэбы адраджаемай прамысловасці і культурнага жыцця горада.

Н. АНІСІМАЎ,
галоўны інжынер электрастанцыі

Добрая ініцыятыва

На будаўніцтве завода, дзе начальнікам тав. Зяленскі, па ініцыятыве рабочых тт. Осіпавай, Паляковай, Смірновай і Вараб'ёвых Юліі, Елены і Ніны, у адзін з выхадных дзён на работу вышлі ўсе рабочыя і служачыя. Яны вышлі, каб ачысціць цэхі і тэрыторыю завода ад завалаў цэглы і смецця.

Працавалі дружна, бо кожнаму хацелася хутчэй аднавіць завод і пусціць яго на даваенную магутнасць. Патрыёты за дзень поўнасцю ачысцілі верхні паверх аднаго цэха, падрыхтавалі яго для мантажа абсталявання.

Першыя 32 паравозы

ГОРАД Н., 3 чэрвеня. (БЕЛТА). Дэпо, дзе начальнікам тав. Гутараў, да вайны лічылася адным з буйнейшых прадпрыемстваў Беларускай чыгункі. Аснашчонае першакласнай тэхнікай, яно штогод вяртала ў строй сотні лакаматываў.

Нямецка-фашысцкія акупанты пакінулі на месцы дэпо груду руін. Зараз прадпрыемства зноў вяртаецца да жыцця. Адноўлены кавальскі, механічны і цёплапрамывачны цэхі.

У пачатку мая ў дэпо сталі на рамонт першыя паравозы. У адказ на загад таварыша Сталіна калектыў узяў на сябе рад павышаных соцыялістычных абавязацельстваў. З новай сілай разгарэлася спаборніцтва. Рабочых, якія-б не выконвалі норм, у дэпо не стала. Стаханаўцы—электразваршчык Ушрыхін, ліцейшчык Куцупарэнка і кацельшчык Блескін з дня ў дзень перавыконваюць заданні ў паўтары-два разы.

Працуючы па-франтавому, рабочыя дэпо датэрмінова выканалі майскі план. Адрамантаваны 32 паравозы. Калектыў выдаў чыгунцы два паравозы звыш плана.

—О—

Палескія сплаўшчыкі

У Лельчыцкім сплаўным участку адной з лепшых з'яўляецца брыгада Івана Лісіцкага. Брыгада сплавіла для аднаўлення раённага цэнтра Лельчыцы 500 кубаметраў лесаматэрыялаў. Члены брыгады штодзённа перавыконваюць нормы ў два разы. 65-гадовы сплаўшчык Пракоп Лісіцкі, не гледзячы на свае пажылыя годы, з'яўляецца адным з перадавых рабочых.

Добра працуе ў Нараўлянскім сплаўучастку жаночая брыгада Марыі Кандраценка. Гэта брыгада сплавіла 300 кубаметраў будматэрыялаў і 1.200 кубаметраў рудстойкі. Жанчыны працуюць на вязцы плытоў, з поспехам авалодваюць мужчынскімі прафесіямі.

Ліквідаваць адставанне торфарцелей

Стаяць цёплыя сонечныя дні. Час самы спрыяючы для здабычы торфу. Цяпер дарага кожная хвіліна. Тарфяны сезон у разгары. Некаторыя прадпрыемствы, хуткімі тэмпамі аднавіўшы разбураную нямецка-фашысцкімі захопнікамі гаспадарку, без раскачкі, з першых-жа дзён увайшлі ў графік работ.

Возьмем для прыкладу арцель імені Кагановіча, Гомельскага облторфкерамсаюза. У гэтай арцелі пасля гаспадарання немцаў засталася толькі нязначная колькасць пабудоў, зусім не было інструменту і абсталявання. Дзякуючы ініцыятыве і энергіі старшыні арцелі тав. Сувалава, які здолеў згрупаваць вакол сябе актыў і мабілізаваць яго на стаханаўскую работу, арцель была адноўлена за кароткі тэрмін. Рабочыя самі шукалі інструмент, выраблялі яго на месцы, і зараз тут ёсць у дастатковай колькасці разакі, рыдлёўкі, ваганеткі. З невялікай колькасцю рабочых арцель выканала майскую праграму на 125 процантаў.

Але не ўсюды так. Некаторыя, нават буйныя арцелі, як «Глыбоцкае», «Парыжская Комуна» і «Гразкі», якія па сутнасці будуць вырашаць выкананне плана па вобласці, адстаюць, не выканалі майскага задання, недадалі, такім чынам, сотні тон паліва.

У значнай ступені такое становішча тлумачыцца тым, што асобныя раённыя партыйныя і советскія арганізацыі абыякава адносяцца да нарыхтоўкі мясцовага паліва.

Многія раёны не выканалі плана мабілізацыі рабочай сілы для торфарцелей, з прычыны чаго апошнія не могуць працаваць на поўную магутнасць, не ў стане выканаць даведзеныя заданні. Асабліва вызначаюцца сваімі абыякавымі адносінамі кіраўнікі Уваравіцкага, Цераховўскага і Гомельскага раёнаў. Уваравіцкі раён мабілізаваў толькі адну трэць патрэбных рабочых. Кіраўнікі раёна (сакратар РК КП(б)Б тав. Кузьмянок і старшыня райвыканкома тав. Байкоў) не зразумелі, відаць, што здабыча торфу — задача вялікай дзяржаўнай важнасці і што гэтай справай мясцовыя арганізацыі павінны па-сур'ёзнаму займацца.

Да вайны ў арцелі «Парыжская Комуна», як і ў многіх іншых арцелях, былі свае выдатныя кадры майстроў. І цяпер, калі Чырвоная Армія вызваліла раён ад акупантаў, старыя рабочыя вярнуліся на свае ранейшыя месцы і прапанавалі свае паслугі. У ліку першых у арцелі «Парыжская Комуна» былі майстры Ганна Царанкова, Сцяпан Царанкоў і Грамыка. Іх прынялі тут з задаваленнем. Але праз некаторы час Уваравіцкі райвыканком мабілізаваў іх па іншыя прадпрыемствы, дзе яны працуюць зараз зусім не па спецыяльнасці.

Такое-ж становішча ў Цераховўскім і Гомельскім раёнах. Сур'ёзна папярэдзіўшы кіраўнікоў раённых партыйных арганізацый, бюро Гомельскага абкома КП(б)Б абавязала іх да 1 чэрвеня поўнасцю мабілізаваць рабочую сілу для торфарцелі, прыняць усе захады да палепшання іх работы, аказваць ім паўсядзённую ўвагу.

Прайшло нямала часу, а рашэнне бюро абкома КП(б)Б не выканана, на торфапрадпрыемствы рабочая сіла не паступае. Гэта непярпіма. У бліжэйшыя дні завяршыць мабілізацыю рабочай сілы — такую задачу неабходна рашыць неадкладна.

Было-б зусім няправільна сцвярджаць, што ўнутры арцелей усё добра арганізавана і няма недахопаў. Яны, бяспрэчна, ёсць і іх неабходна ліквідаваць у самыя бліжэйшыя дні. Перш за ўсё трэба дабіцца ліквідацыі разрыву паміж здабычай і сушкай.

Тарфянікі гараць жаданнем даць больш мясцовага паліва аднаўляемым прадпрыемствам, электрастанцыям, школам. Многія з іх лічаць сваім абавязкам адну норму выканаць за сябе, а другую — за таварыша, які пайшоў на фронт. Напрыклад, рабочыя Цераховўскай арцелі «Глыбоцкае» Аляксандра Картушына, Іван Наумепка і Ольга Пасекунова перавыконваюць дзённыя заданні больш чым у два з паловай разы. Такіх выдатных прыкладаў можна прывесці многа.

Трэба шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва паміж рабочымі на здабычы і сушцы торфу, праводзіць сярод іх палітычна-масавую работу, дабіцца, каб кожная торфарцель выканала і перавыканала дзяржаўнае заданне па здабычы торфу.

І. САВІЦКАЯ.

Асоавіяхімаўскія арганізацыі

Энергічна ўзяліся за работу асоавіяхімаўцы ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Магілёўскай вобласці. Тут ужо укамплектавана 12 райсоветаў, у якія ўваходзяць больш 240 пярвічных арганізацый.

Новыя асоавіяхімаўскія арганізацыі пачалі масавае навучанне насельніцтва мерам супроцьпаветранай і супроцьхімічнай абароны, працуюць гурткі па здачы норм на абаронныя значкі.

Абласная школа ППХА з ліку камсамольцаў і моладзі падрыхтавала 85 інструктароў, якія разам з 133 грамадскімі інструктарамі ўжо навучылі больш 5500 чалавек дзейнічаць па сігналу паветранай і хімічнай трывогі.

Актыўны ўдзел у рабоце асоавіяхіма прымаюць камсамольцы. Па ініцыятыве старшыні Хоцімскага раённага савета АСО камсамолкі тав. Федарковай у раёне арганізаваны курсы грамадскіх інструктароў, на якіх навучаецца 25 чалавек.

142 пярвічныя арганізацыі вызваленых раёнаў уключыліся ў дзесятыя хімічныя спаборніцтвы. У гэтых арганізацыях усе члены асоавіяхіма ўжо здалі нормы на абаронны значок ППХА.

Радзіма ім замяніла бацькоў

КРАСНАПОЛЛЕ. **(Ад нашага спец. кар.).** Сярод зялёных лугоў і палёў размясціўся спецыяльны дзіцячы дом. У ім, акружаныя мацярынскай любоўю, жывуць дзеці, бацькі якіх загінулі на франтах Айчыннай вайны.

Раённыя арганізацыі вылучылі пад дзіцячы дом прыгожы будынак. У светлых і ўтульных пакоях дзеці знайшлі родны кут. Тут яны жывуць, гуляюць, вучацца.

У дзіцячым доме строгі распарадак. Устаюць у 7 гадзін. 20 мінут на фізкультурную зарадку, 40—на туалет, запраўку ложкаў, умыванне. Потым снеданне. А дзевятай гадзіне старэйшыя дзеці ідуць у школу.

Намеснік дырэктара дзіцячага дома тав. Дзімянкова расказвае:

— Мы пераехалі сюды зусім нядаўна, але і за гэты кароткі час нашых выхаванцаў не пазнаць. Дзеці паправіліся, яны добра харчуюцца.

Міша Капусцін. Бацька яго пайшоў на фронт у 1941 годзе. Маці забілі немцы. У 1943 годзе Мішу падабралі партызаны. Потым Капусціна накіравалі ў дзіцячы дом. Ён ужо навучыўся чытаць і пісаць. Акружан ласкай і ўвагай. Так і ўсе дзеці-выхаванцы знайшлі тут цёплы кут і ласку.

ПІСЬМЫ Ў РЭДАКЦЫЮ

Больш увагі супроцьпажарнай справе

Ва ўмовах ваеннага часу асабліва ўзрастае роля супроцьпажарнай аховы нашых прадпрыемстваў, устаноў, калгасаў і жыллёвых дамоў. Каб зберагчы сацыялістычную ўласнасць і маёмасць грамадзян ад агню, неабходна для барацьбы з пажарамі стварыць на кожным прадпрыемстве добраахвотныя пажарныя дружыны, набыць патрэбны інвентар.

Невядома чаму некаторыя кіраўнікі прадпрыемстваў не ўдзяляюць дастатковай увагі гэтай справе. Напрыклад, у калгасе «Будаўнік», Шароеўскага сельсовета, Чэрыкаўскага раёна, Магілёўскай вобласці, няма добраахвотнай пажарнай дружыны, а наяўны супроцьпажарны інвентар раскідан, знаходзіцца ў поўным беспарадку. Амаль такое-ж становішча ў горадзе Чэрыкаве. Выканком гарадскога Совета дэпутатаў працоўных не прымае ніякіх мер для ўмацавання супроцьпажарнай аховы горада.

Трэба, каб кіраўнікі раёнаў, прадпрыемстваў, калгасаў і ўстаноў надалі сур'ёзную ўвагу гэтай справе. У кожным калгасе, МТС, на кожнай фабрыцы і заводзе павінны быць створаны добраахвотныя пажарныя дружыны, павінен быць набыт супроцьпажарны інвентар.

Лейтэнант І. ЛАЎРЭНАЎ,
інспектар пажарнай аховы.

СПОРТ

У дні кроса

Сёння пачынаецца другі тыдзень прафсаюзна-камсамольскага кроса. Моладзь вызваленых раёнаў Беларусі актыўна ўдзельнічае ў кросе. Штодзённа на стадыёнах нашай рэспублікі можна бачыць маладых фізкультурнікаў, якія здаюць нормы па кросу. Наперадзе ідзе Магілёўская вобласць. На 1 чэрвеня тут было, па няпоўных даных, 8.000 удзельнікаў кроса.

6.000 удзельнікаў прафсаюзна-камсамольскага кроса ёсць у Гомельскай вобласці, у тым ліку па гораду Гомелю 3.340 чалавек, па Рэчыцы—720, па Свяцілавічах—960. Добруш даў пакуль 210 удзельнікаў кроса, Кармянскі раён—510.

У Гомелі на стадыёне «Лакамотыў» штодзённа бывае не менш 300 фізкультурнікаў. Яны ўдзельнічаюць у бегу на 1.000 і 500 метраў, кідаюць гранаты.

2 чэрвеня на стадыён прышло 300 студэнтаў педтэхнікума, якія прадэманстравалі сваю баявую гатоўнасць. Але вельмі слаба ўдзельнічае ў кросе моладзь Чачэрска і асабліва Веткі.

Крос працягнецца да 11 чэрвеня. Часу засталося мала, а ёсць яшчэ раёны, якія пакуль не ўключыліся ў гэтае мерапрыемства. Наша рэспубліка павінна быць наперадзе, і мы павінны даць яшчэ тысячы людзей, якія здалі нормы па бегу і кіданню гранат.

Т. ДУДАРАВА,
інструктар ваеннага аддзела ЦК ЛКСМБ.

Выступленне віцэ-прэзідэнта ЗША пана Уолеса ў Іркуцку

ІРКУЦК, 2 чэрвеня. (ТАСС). Віцэ-прэзідэнт ЗША Генры А. Уолес, які знаходзіцца тут праездам, выступіў учора з прамовай на сходзе інтэлігенцыі і прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый горада, што адбыўся ў памяшканні абласнога тэатра. Аудыторыя вельмі цёпла сустрэла пана Уолеса. У сваёй прамове, зробленай па рускай мове, пан Уолес заявіў:

«З глыбокім хваляваннем я ўступіў на мінулым тыдні на вашу зямлю. Я наведаў Уэлькаль, Сеймчан, Магадан, Комсамольск і Якуцк. Я пазнаёміўся з вашымі сельскагаспадарчымі экспертамі. Я бачыў таксама рашучасць савецкіх людзей даваць максімум прадукцыі ў шахтах, на металургічных і авіяцыйных заводах і на суднабудаўнічых верфях. Я працаваў на вашых гародах і сустракаўся з вашымі гароднікамі. Я бачыў кароў высокай пароды, я бачыў свіней і кур. Я бачыў вашы аэрадромныя збудаванні і пазнаёміўся з вашымі лётчыкамі і ваеннымі, сярод якіх я асабліва хачу адзначыць генерала Сямёнава і Героя Савецкага Саюза палкоўніка Мазурука. Сярод вашых вядомых адміністратараў я хацеў-бы ўказаць на дырэктара Дальбуда І. С. Нікішова, а таксама на кіраўнікоў фабрык і заводаў хутка растучага горада юнацтва — Комсамольска.

Няма больш падобных адна на другую краін, чым Савецкі Саюз і Злучаныя Штаты Амерыкі. Грандыёзныя прасторы вашай краіны, яе запаведныя лясы, шырокія рэкі і вялікія вазёры, усе віды клімату—ад трапічнага да палярнага, яе невычарпальныя прыродныя багацці нагадваюць мне маю радзіму. Гісторыя Сібіры і яе гераічнага насельніцтва нагадвае мне гісторыю далёкага захаду ЗША. Піонеры нашых краін у тытанічнай барацьбе з прыродай, з цяжкімі ўмовамі жыцця, ішлі бясстрашна наперад, будавалі новыя гарады і сёлы, новую прамысловасць, новае жыццё на дабро сваёй радзімы і ўсяго чалавецтва.

У гэтай барацьбе, у гэтым будаўніцтве гартаваліся характары, развіваліся найлепшыя рысы чалавечай асобы, праяўляліся ўроджаныя сацыяльныя інстынкты і зацвярджалася пачуццё агульнай салідарнасці. Нездарма ў гэтую вайну Сібір адыграла і працягвае адыгрываць такую велізарную ролю. Яе байцы—у першых радах на ўсіх франтах і на важнай тылавой рабоце, яе тэхнічныя сілы стварылі за самы кароткі тэрмін новы поўны арсенал, неабходны вялікай Чырвонай Арміі ў барацьбе з ненавісным моцным ворагам, і тым значна спрыялі яе перамогам.

Вольныя людзі, народжаныя на свабодных прасторах, не могуць цярпець ніякай несправядлівасці, ніякага гвалту, не могуць нават часова жыць у рабстве. Цяпер, калі ранняя зара будучага пасляваеннага міру пачынае паволі ўзнімацца на небасхіле, робіцца зусім ясным, што толькі поўнае супрацоўніцтва нашых двух вялікіх краін і іх саюзнікаў можа забяспечыць свету становішча спакою і правільнае развіццё.

У справе найвялікшай пасляваеннай рэканструкцыі будзе жыццёва неабходна, каб у інтарэсах усяго свету была прызнана важная роля паўночна-заходняй часткі Злучаных Штатаў Амерыкі, Канады, Аляскі і Савецкай Сібіры. Гэтыя велізарныя, слаба населеныя тэрыторыі заваяваны ў нашы дні авіяцыяй. Цяпер яны адчуваюць патрэбу ў развіцці як іх сельскай гаспадаркі, так і прамысловасці. Абавязкам ЗША і Канады з'яўляецца прадпрыняць рашучыя навуковыя намаганні ў справе развіцця іх паўночных раёнаў, як гэта было прадэманстравана Савецкім Саюзам у справе развіцця Сібіры і Далёкага Ўсходу.

Я ўпэўнены, што шляхам абмену інфармацыяй, гатункамі насення, лепшымі пародамі жывёлы з Савецкім Саюзам Канада і ЗША могуць значна павялічыць прадуктыўнасць усіх гэтых раёнаў. Велізарныя масы людзей, якія прайшлі праз усе жахі агульных і асабістых катастроф, вераць, што іх пакуты і ахвяры не дарэмны і што за страшэннымі днямі вайны наступяць светлыя дні міру і справядлівасці, у багацці, міру для кожнага чалавека.

Мая цяперашняя паездка па раёнах Савецкага Далёкага Ўсходу і Сібіры, мае наведанні фабрык і заводаў у гэтых раёнах, вопытных сельскагаспадарчых станцый і палёў, мае сустрэчы і гутаркі з кіраўнікамі прамысловых прадпрыемстваў і сельскагаспадарчых устаноў, з рабочымі і лепшымі стаханаўцамі ваеннай прамысловасці і сельскай гаспадаркі, іх велізарная цікавасць да ўсяго, што робіцца на маёй радзіме—у Злучаных Штатах Амерыкі—усяляюць у мяне цвёрдую ўпэўненасць, што дружба паміж нашымі вялікімі краінамі, змацаваная крывёю лепшых сыноў народаў абодвух краін на франтах смяротнай барацьбы супроць ворага чалавецтва—гітлераўскай Германіі,—будзе расці і мацнець таксама і ў пасляваенны час».

Пасля сходу пан Г. Уолес прысутнічаў на спектаклі — ішла п'еса «Сталінградцы».

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Ваенныя дзеянні ў Італіі

ЛОНДАН, 3 чэрвеня. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што хоць часці амерыканскай 5-й арміі пасля ўпорных баёў занялі гарады Велетры і Вальмантоне, варожыя абарончыя пазіцыі на гэтым участку фронта яшчэ не прарваны. Аднак, прабоіна ў варожых пазіцыях на поўнач ад Велетры была пашырана. Варожая абарона мае значную глыбіню, і войскі саюзнікаў сустракаюць упорнае супраціўленне.

Англійская 8-я армія працягвала цясніць ворага на поўнач і на захад. Пасля захопу гарадоў Фэранціно і Веролі перадавыя атрады саюзнікаў набліжаюцца да Алатры.

2 чэрвеня эсмінцы саюзнікаў паспяхова абстрэльвалі варожыя аб'екты на поўнач ад Анцыо.

Авіяцыя саюзнікаў працягвала свае налёты на войскі праціўніка і яго ваенныя аб'екты ў Італіі.

Другія злучэнні рабілі налёты на варожы транспарт і скапленні варожых войск у Югаславіі.

Вялікія злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў бамбардыравалі чыгуначныя вузлы ва ўсходняй Венгрыі і Румыніі.

У гэтых аперацыях саюзнікі страцілі 5 самалётаў. На працягу дня цяжкіх баёў было заўважана ўсяго толькі 6 варожых самалётаў.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ У МАІ

ЛОНДАН, 3 чэрвеня. (ТАСС). У Лондане афіцыяльна аб'яўлена, што ў маі амерыканскія ваенна-паветраныя сілы, якія базіруюцца на аэрадромы ў Англіі і Італіі, скінулі на варожыя аб'екты ў Германіі, акупіраваных немцамі краінах і на Балканах звыш 63 тысяч тон бомб. У паветраных баях знішчана 1.268 варожых самалётаў.

Амерыканская авіяцыя страціла 481 цяжкі бамбардыроўшчык і 232 знішчальнікі—1,59 процанта агульнага ліку бамбардыроўшчыкаў і 1,19 процанта агульнага ліку знішчальнікаў, якія ўдзельнічалі ў аперацыях.

НАЛЁТЫ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ НА ВАРОЖЫЯ ВАЕННЫЯ АБ'ЕКТЫ

ЛОНДАН, 3 чэрвеня. (ТАСС). Як афіцыяльна паведамляецца, учора ўдзень даволі вялікія злучэнні амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў, у суправаджэнні значных сіл знішчальнай авіяцыі, зрабілі налёт на германскія ваенныя аб'екты на французскім узбярэжжы Ла-Манша. Германскія знішчальнікі не аказалі супраціўлення. Агонь зянітнай артылерыі быў слабы. Усе самалёты, якія ўдзельнічалі ў налёце, вярнуліся на свае базы.

У той-жа дзень амерыканскія цяжкія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на ваенныя аб'екты праціўніка на захад ад Парыжа.

У ноч на 2 чэрвеня самалёты англійскага флота, што дзейнічалі з авіяносцаў, атакавалі паблізу ўзбярэжжа Нарвегіі караван варожых суднаў, які ішоў пад моцным эскортам. Адзначаны трапленні бомб у тры судны. Пашкоджаны таксама 4 эскортныя караблі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.